

TAMAR VALKENIER

FULLTIME AVONTURIER

Over alles achterlaten en de
zoektocht naar ultieme vrijheid

Tamar Valkenier

FULLTIME AVONTURIER

Over alles achterlaten en de zoektocht
naar ultieme vrijheid

KOSM • S

Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen

INHOUD

DEEL 1. **LOS** 12

DEEL 2. **WILD** 96

DEEL 3. **RUST** 224

HET EINDE? 271

EPILOOG 273

DANKWOORD 275

Gewond en flink in de problemen

Plots voel ik een harde ruk aan het touw waaraan ik mijn paard Izgi leid. Hij heeft het in zijn bol gekregen en galoppeert bij me weg. Mijn andere paard Tor schrikt daarvan en rent een andere kant op. Het touw dat ik tussen de paarden had gespannen slaat tegen mijn achterhoofd, waardoor ik voorover op de grond klap. Meteen gutst het bloed over mijn gezicht. Ik heb een scherpe steen geraakt.

Ik krabbel op, grijp naar mijn hoofd en zie dat beide paarden al ver bij me weg zijn en uit alle macht proberen hun bekpakking af te schudden. Mijn hond Tetti rent erachteraan en al snel verdwijnen ze achter de horizon.

Het bloed stroomt over mijn hand en langs mijn voorhoofd door mijn wimpers, waardoor ik nauwelijks nog wat kan zien. Hè, wát is er net gebeurd? Vier maanden is alles goed gegaan. Ik heb al 1600 kilometer afgelegd met deze dieren. Ik heb goed voor ze gezorgd en zij ook voor mij. We zijn op plekken gekomen waar ik zonder hen nooit had kunnen komen. Vier maanden zijn we diep in de wildernis van de Altajbergen gedoken. We hebben ons ondergedompeld in een eeuwenoude cultuur die hier nog springlevend is en geleefd tussen en als de nomaden. Bijna waren we terug bij meneer Dalaikhan. Daar zijn we de tocht begonnen en ik zou als een trotse moeder mijn dieren weer netjes thuis brengen. Maar vlak voor het einde van de tocht, is alles mis. Goed mis.

Ik sta in mijn eentje, zonder dieren, zonder spullen ergens op de steppe van Mongolië en ik voel mijn hart kloppen door mijn schedel. Ik begin wat draaierig te worden. Ik druk mijn handen op de wond in een poging het bloeden te stelpen, terwijl ik een motorfiets hoor remmen. Een tweetal mannen stopt en begint

druk tegen me te praten. Mijn Kazachs is nog onvoldoende om het allemaal te volgen, maar ik herken de woorden 'Dokter? Ziekenhuis?'

Ik stuur ze weg. Ik probeer duidelijk te maken dat ik twee paarden en een hond heb en dat ze die moeten vinden. 'Die kant op. Vind ze, alsjeblieft!' De mannen knikken, scheuren ervandoor en niet veel later stopt een tweede motorrijder. 'Dokter? Ziekenhuis?' Deze keer stap ik wel achterop.

We rijden in dezelfde richting als de vorige motorfiets en mijn dieren, tot de man stopt bij een klein gebouw, waar hij op alle deuren klopt. 'Ziekenhuis,' zegt hij, maar voorlopig zie ik daar nog weinig van. De verf bladdert van de muren, de ramen zijn kapot en nergens hangt een bordje om me te vertellen dat ik hier een dokter zou moeten kunnen vinden. De man haalt zijn schouders op, spreekt een aantal mensen aan op straat en nadat er flink is rondgebeld, doet er eindelijk iemand open. Het is de verpleegster.

Eenmaal binnen, wijst ze naar een stoffige bank in de hoek. 'Zitten', zegt ze en maakt verder weinig woorden aan me vuil. Zoekend naar een spiegel om mijn wond te bekijken, hoor ik dat mijn chauffeur buiten zijn motor start en er weer vandoor gaat. Ik zucht in de wetenschap dat ik nu ben overgeleverd aan deze vrouw, die ik een paar latex handschoentjes van de wasbak zie pakken, waar ze vervolgens bloedspetters van een vorige patiënt staat af te vegen. Ze gebaart me nog eens dat ik moet gaan zitten en pakt een flesje uit de kast met op het label 'Desinfectie'. Al twee jaar over datum, zie ik als ik de verpakking inspecteer. Ze doet er wat van op een smoezelig stukje papier en stomgeslagen laat ik toe dat ze daarmee een paar keer mijn hoofd dekt. Ik lijk wel in een slechte film beland. Ik zou maar wat graag wakker worden uit deze nachtmerrie en gewoon thuis bij mijn vader aan de keukentafel zitten.

Moederziel alleen, gewond en flink in de problemen, kan ik wel wat steun gebruiken. Terwijl ik me afvraag wat ik in hemelsnaam moet doen, komt een man met paardrijlaarzen en lange

traditionele jas binnen. Met modderige vingers schudt hij me de hand en stelt zich voor als de dokter. Hij pakt wél een paar schone handschoentjes en kijkt vervolgens even naar mijn hoofdwond. Hij komt direct zowel met diagnose als behandelplan en gebaart dat hij gaat hechten.

Ik kijk hem met grote ogen aan. Hechten? We gaan helemaal niet hechten!. Ik moet maken dat ik hier weggom en ik moet mijn dieren vinden. Ik weet genoeg van EHBO om te begrijpen dat als je een vieze wond dichtnaait, het kan gaan ontsteken. Zo dicht bij mijn hersenpan en zo ver van een internationaal erkend ziekenhuis, lijkt me dat een heel slecht plan. Ik weet duidelijk te maken dat ik daar niet mee akkoord ga en vraag met behulp van Google Translate hoeveel verband de dokter heeft. Hij sputtert even tegen, maar geeft me uiteindelijk alles wat hij in zijn kast heeft liggen. Gelukkig heb ik mijn portemonnee op zak, waarmee ik de beste man kan betalen.

Nadat de deal beklonken is, was ik zelf boven de wasbak het bloed van mijn gezicht en de zuster doet me een verband om. ‘Rachmet’, bedankt, zeg ik en drie kwartier nadat ik binnenwandelde, sta ik weer op straat.

Duizelig en overdonderd ga ik op een stoepje zitten. Ik weet even niet wat ik moet doen. Mijn hoofd knalt uit elkaar en mijn nek is inmiddels zo stijf geworden dat ik die amper kan bewegen. Zou ik een hersenschudding hebben? Moet ik iemand bellen? Wie dan? En wat heeft dat voor zin? Wat zou ik nu graag willen dat we nog samen waren...

DEEL 1

LOS

*Without new experiences,
something inside us sleeps.
The sleeper must awaken.*

– FRANK HERBERT

EUROPA

9 MAANDEN
10.000 KILOMETER

HAARLEM

ISTANBOEL

Is dit 't nou?

Het is november 2014 en ik staar roerloos voor me uit. Buiten waait het flink, maar hierbinnen merk ik daar niks van. Ik zit al uren in dezelfde houding op dezelfde zachte bank met mijn begipste been op de salontafel voor me te luisteren naar... niks. Ik ga regelmatig parachutespringen in het weekend, maar bij de laatste keer brak ik mijn voet en sindsdien ben ik tot mijn vaders bank veroordeeld. Daar zit ik nu alleen, een beetje voor me uit te turen.

‘Waar zit je naar te kijken?’ vraagt mijn vader als hij de trap af komt en mijn blik op oneindig ziet staan.

‘Naar de tijd die wegtikt, pap.’ Mijn vader is 65. Ik ben 27 en ik vraag of hij de tijd net zo ervaart als ik.

‘Nee, natuurlijk niet,’ zegt hij alsof ik iets heel stoms heb gezegd. ‘Jij hebt nog een heel leven voor je. Jij kunt nog eens van spoor wisselen, eens uitstappen op een perron. Ik nader al mijn eindstation.’

Een heel leven voor me? Ik laat zijn woorden tot me doordringen. Al bij zijn eindstation? Ik krijg het benauwd bij de gedachte. Het tikken van de klok dreunt opeens door alles heen. Als een tijdbom, tik, tik, tik, steeds sneller. Ik heb een prima leven opgebouwd, maar de laatste tijd vraag ik me steeds vaker af of ik wel op het juiste pad ben.

Waar die twijfels plots vandaan komen, weet ik niet, want ik zou niks te klagen moeten hebben. Na een jaar of zeven met veel plezier als kok in verschillende toprestaurants in en om Haarlem gewerkt te hebben, werd ik op mijn vierentwintigste – na jaren

keihard studeren – beloond met de titel meester doctorandus. Ik rondde mijn studies Psychologie en Criminologie cum laude af en werd direct aangenomen voor de functie waar ik al jaren van dacht: ‘Later, als ik groot ben, hoop ik dat werk te mogen doen!’ Als recherchepsycholoog bij de Nationale Politie hield ik me sindsdien enthousiast bezig met moord- en zedenzaken, bedreigingen en stalking. Wie is de dader? Hoe verhoor je een psychotische verdachte, of een kind? Hoe herken je of een aangifte vals is? Niet iedereen begrijpt dat ik geniet van zulke dingen, maar voor mij is het een absolute droombaan. Alles wat vreemd is in de wereld, vind ik interessant.

Nu ik mijn voet gebroken heb en gedwongen wordt om – letterlijk – een tijdje stil te staan bij mijn leven, denk ik er voor het eerst wat dieper over na. Ik heb altijd maar doorgedenderd en gedaan wat ik dacht dat goed was: werken, studeren, huis kopen enzovoorts, maar wil ik zo eigenlijk wel verder? Hoe kan het beter? Welke opties zijn er? De laatste dagen twijfel ik me suf en langzaam groeit de behoefte om mijn leven eens flink ondersteboven te houden en binnenstebuiten te keren.

Op mijn negentiende kocht ik een huis met mijn toenmalige vriend Frank, maar na zes jaar gingen we vriendschappelijk uit elkaar. Hij is in ons appartement blijven wonen en ik heb een paar jaar een leuke bovenwoning kunnen huren. Een half jaar geleden ben ik weer bij mijn vader ingetrokken, met het idee dat ik zo flink kan sparen voor een koopwoning hier in de buurt. Maar nu ik hier zo op de bank zit na te denken, vraag ik me steeds meer af of het kopen van een huis wel zo’n goed idee is. Zet ik mezelf daar niet te veel mee vast? Kan ik dan nog wel van spoor wisselen of even uitstappen op een perron? ‘Pap, is dit ’t nou? Het leven? Werken, werken, werken, huis kopen en af en toe op vakantie?’

Ik hou van vakantie. Van reizen. Van nieuwe plekken zien, nieuwe mensen ontmoeten, nieuwe dingen doen. Dat geeft sjeu

aan het leven, inspiratie, nieuwe inzichten en vooral heel veel plezier. Ik heb tot nu toe elk jaar op 1 januari al mijn vakantie-dagen opgenomen om zo lang en zo ver mogelijk weg te gaan: China, Zuid-Afrika, Colombia... Heimwee heb ik nooit gekend. Naar huis gaan? Nooit naar uitgekeken. Ik wilde juist meer, wilder, verder, langer... Telkens viel het me zwaar om in februari terug te keren en weer een heel jaar te moeten werken voordat ik opnieuw een verre reis kon maken. Ik vraag me nu af of dat niet anders kan.

Mijn vader knikt begrijpend als ik hem mijn twijfels voorleg en schudt lachend zijn hoofd. 'Last van het bekende Zwarte Gat?' Ik hou van zijn cynisme. Altijd prikkelend, maar tevens vol liefde. 'Jarenlang naar iets toegewerkt en het dan hebben bereikt, dan voel je Leegte. Het Grote Niets. Dat is heel normaal. Maak je geen zorgen, het gaat vanzelf weer over.' Hij heeft vast gelijk, maar ik geloof niet dat ik wil wachten tot het vanzelf weer overgaat. Misschien wil ik er wel wat aan doen?

Vier weken duurt het tot mijn voet genezen is. Vier weken zit ik te piekeren. Hoe kan ik ervoor zorgen dat ik alles uit het leven haal, zonder dat het alles uit mij haalt? Ik struin het internet af, op zoek naar inspiratie. Ik kijk filmpjes, lees verhalen en om de een of andere reden word ik gegrepen door blogs van wereldreizigers die hun dagen vullen zonder vastomlijnde plannen. Die van het ene avontuur in het andere tuimelen en wel zien waar het lot ze brengt. Zonder tijdsdruk, zonder verwachtingen. Ze maken de gaafste dingen mee. Ik wist niet dat je zo kon leven! Het zet me aan het denken. Waarom gooi ik ook niet lekker alles overhoop? Wat als ik nu eens al mijn zekerheden opgeef? Er even helemaal tussenuit glip, de wereld in, met niks. Waar niks moet en niksen mag. Zonder bezittingen en zonder plannen. Loslaten wat ik volgens de maatschappij, volgens mijn vader en volgens mezelf allemaal zou moeten.

'Het leven herijken, daar heb ik behoefte aan, pap.' Mijn vader hoort het allemaal moedeloos aan. Waarschijnlijk hoopt hij dat

het slechts een bevlieging is, maar dit gevoel raak ik niet kwijt. De wereld roept steeds luider: ‘Tamar, kom je buitenspelen?’

Ratio of hart?

Na weken mezelf lekker te hebben gemaakt met mooie verhalen, weet ik het zeker: ik wil op reis. Een lange reis. Iets doen wat ik nog nooit gedaan heb. Kijken waar het me brengt en hoe ik dan in het leven sta. Ik wil niet meer leven zoals het hoort, ik wil leven zoals het kan. Het mooiste leven leiden dat ik leiden kan.

Mijn hart en mijn ratio spreken elkaar echter voortdurend tegen. De één zegt: ‘Tamar, doe het, laat alles los. Trek de wijde wereld in! Dat wil je toch zo graag? Bovendien, wat is nu een jaar op een mensenleven?’

‘Ho, wacht eens even,’ zegt de ander, ‘is dat wel zo’n goed idee? Je hebt zo hard gewerkt voor deze baan, voor dit bestaan. Straks kun je niet meer terug. Ben je dan niet tevreden?’

Een terechte vraag. Waarom kan ik niet gewoon blij zijn met alles wat ik heb? Ben ik soms Rupsje Nooitgenoeg?

‘Pap, help me nou, hoe komt een mens tot de juiste beslissing?’ Uit mijn studie Psychologie weet ik maar al te goed dat ons denken feilbaar is en ons gevoelsleven gemankeerd. Moet ik nu goed nadenken of moet ik beter voelen? Hoe dan ook, ik moet wat. Dit verlangen is te sterk. Ik kan het maar niet onderdrukken.

Mijn vader probeert een oplossing te bieden. Eentje dichterbij huis. ‘Als je meer naar buiten wilt, kun je toch gewoon hier wat vaker de duinen in gaan? Onvrijheid zit alleen maar in je hoofd.’

Ik erger me als hij zo praat. ‘Kom op, pap,’ spreek ik hem tegen. ‘Onze duinen zijn zo beschermd dat ik er na zonsondergang niet eens mag komen. Ik mag er niet kamperen, geen vuur ma-

ken, niks plukken. Het is een afgebakend postzegeltje natuur dat aan strenge mensenregels onderworpen is. Nee, pap, ik wil weg, ver weg, en lang. Op zoek naar echte vrijheid. Misschien ga ik wel op de fiets.'

'Op de fiets?' Hij kijkt me vragend aan. 'Niet op de motor?'

Een begrijpelijke vraag, want tien jaar lang heb ik elke dag motorgereden. Ik rijd regelmatig op het circuit van Zandvoort en scheurde door de Alpen en de Pyreneeën, door de Eifel en op en neer naar Boedapest, maar nu wil ik wat anders. Ik schud mijn hoofd en citeer Khalil Gibran: 'Nee, schildpadden kunnen je meer over de weg vertellen dan hazen.' Op de motor raas je overal aan voorbij. Op de fiets is er veel meer ruimte om alles in je op te nemen, een praatje te maken, aan een bloem te ruiken.' Ik verdedig iets wat ik alleen ken uit verhalen. Ik heb nooit wat met fietsen gehad. Ik fiets alleen om boodschappen te doen, maar de op het internet beschreven mix van vrijheid, beweging, uitdaging en buiten zijn, klinkt erg aantrekkelijk. 'Het is bovendien veel goedkoper en ik ben niet gebonden aan benzinestations of asfalt. En je kunt heel ver komen. Misschien fiets ik wel helemaal naar Singapore!'

Het valt stil in huize Valkenier. We zullen er nog vele malen over spreken en nog vele malen zal het stilvallen. Tot ik de knoop doorhak en eindelijk met loopgips bij mijn teamleider naar binnen hink.

'Ik wil een jaar op reis, kan dat?' zeg ik tegen de man die mij de afgelopen jaren waanzinnig goed heeft ondersteund, me extra opleidingen liet volgen, me naar congressen stuurde en het zelfs voor elkaar kreeg dat ik een zomer mocht studeren bij de eerste fbi-profilers in Amerika.

Hij kijkt me verbaasd aan. 'Het gaat toch juist zo goed? Je hebt het hier toch naar je zin?' Ik knik. Deze baan is alles wat ik wilde, maar er is ook die rusteloze drang naar avontuur. Als ik hem er met moeite over vertel, herkent mijn teamleider die kant van mij. 'Goed, ik ga kijken wat ik voor je kan betekenen,' zegt hij ten slotte.

Een week later komt hij bij me terug. 'Goed nieuws, Tamar.' Zijn stem klinkt triomfantelijk, 'ik heb overlegd en je mag zes maanden met onbetaald verlof.'

Hij lijkt te denken dat ik blij zal zijn met dit antwoord, maar het voelt of hij de grond onder mijn voeten wegslaat. 'O,' zeg ik. Tranen wellen op. 'Bedankt.'

Langzaam hink ik terug naar mijn kantoor en trek de deur achter me dicht. Zes maanden? Zijn woorden echoën in mijn hoofd en ik weet niet goed wat ik ervan moet vinden. Zes maanden lijkt me niet genoeg. Hoe ver kan ik dan fietsen? Kom ik Europa dan wel uit? Hoe vrij ben ik om ergens te blijven hangen, op een uitnodiging in te gaan, eens lekker te verdwalen?

Hoe langer ik erover nadenk, hoe duidelijker het voor me wordt. Zes maanden is te kort. Er zit niets anders op. Alleen als ik ontslag neem, kan ik bereiken wat ik wil bereiken: echte vrijheid.

'Tamar, ik snap het niet,' probeert mijn vader nog eens. 'Je hebt hier zo hard voor gewerkt. Waar ren je nou voor weg?'

De cadans van zijn stem verraadt zijn wanhoop, maar ik vind de vraag onzinnig. Ik ren niet weg. 'Misschien ren ik wel juist ergens naartoe? Naar avontuur, inspiratie, vrijheid, een frisse blik op de mogelijkheden in het leven?'

Ik merk dat ik me verdedig terwijl hij nota bene mijn eigen twijfels verwoordt. Wat als ik mijn baan nooit meer terugkrijg? Bovendien, wat weet ik nou van fietsen? Of van zo lang alleen zijn? Ik ben nooit langer dan vijf weken van huis geweest. Wat als ik alles achterlaat en daar dan spijt van krijg?

'Pap, ik kan me niet aan het gevoel onttrekken dat het leven zoveel meer te bieden heeft. Dat moet ik onderzoeken, ook als het betekent dat ik van een koude kermis thuis zal komen. Op mijn sterfbed wil ik niet denken aan de dingen die ik eigenlijk had willen doen, maar wil ik uitgeput zijn van het leven dat ik heb geleid.'

Bezoek aan nationaal park Blidinje, Bosnië

Mostar

EEN INDRUKWEKKEND VERHAAL OVER ALLES ACHTERLATEN EN DE ZOEKTOCHT NAAR ULTIEME VRIJHEID

Tamar Valkenier was rechechepsycholoog bij de politie. Nu is ze fulltime nomade. Op haar 28ste besluit Tamar haar baan op te zeggen en afstand te doen van al haar bezittingen. Ze laat alles achter en kiest voor een leven vol onzekerheid. Ze klimt op de fietst en rijdt het avontuur tegemoet, een avontuur dat nu al meer dan tien jaar voortduurt.

In *Fulltime avonturier* doet ze verslag van haar vrije leven.

Tamar fietst dwars door Europa naar Istanboel. Haar angst voor het onbekende verdwijnt en ze verlegt haar grenzen. Ze trekt vier maanden door Mongolië met haar paard, kameel en hond, en loopt zeshonderd kilometer door Jordanië. Samen met Miriam Lancewood doorkruist ze het hooggebergte van Nieuw-Zeeland terwijl ze leven als jager-verzamelaars.

Tamars boek gaat niet alleen over haar avonturen, maar ook over haar ontwikkeling van carriëretijger in een keurslijf tot fulltime avonturier die geniet van haar vrijheid en nergens voor terugdeinst.

‘De passie van Tamar Valkenier voor de wereld om ons heen, brengt haar tot ver voorbij de horizon en is zowel aanstekelijk als inspirerend.’

— FLOORTJE DESSING

‘Tamar gedijt in extreme situaties vanwege haar honger naar avontuur en verlangen om het onbekende te verkennen, zowel psychologisch als fysiek.’

— MIRIAM LANCEWOOD,
AUTEUR VAN *MIJN LEVEN IN DE WILDERNIS*

www.kosmosuitgevers.nl

NUR 320
Kosmos Uitgevers,
Utrecht/Antwerpen

**KOS
MOS**

 **NATIONAL
GEOGRAPHIC**